

## DECYZJA KOMISJI

z dnia 20 grudnia 2012 r.

w sprawie upoważnienia Hiszpanii do przedłużenia tymczasowego zawieszenia stosowania art. 1–6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii w odniesieniu do pracowników rumuńskich

(2012/831/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

Uwzględniając Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej<sup>(1)</sup>, w szczególności jego art. 23 oraz załącznik VII część 1 („Swobodny przepływ osób”) pkt 7 akapit drugi,

uwzględniając wniosek złożony przez Hiszpanię w dniu 13 grudnia 2012 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Od dnia 1 stycznia 2009 r. Hiszpania w pełni stosowała art. 1–6 rozporządzenia (EWG) nr 1612/68 z dnia 15 października 1968 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty<sup>(2)</sup> wobec obywateli rumuńskich, po czym w dniu 22 lipca 2011 r., powołując się na poważne zakłócenia na hiszpańskim rynku pracy, powiadomiła Komisję, na podstawie załącznika VII część 1 pkt 7 akapit trzeci Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (zwanego dalej „Aktem przystąpienia z 2005 r.”), że postanowiła tegoż dnia ponownie wprowadzić ograniczenia w dostępie do rynku pracy dla pracowników rumuńskich. Rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 zostało ujednolicone i zastąpione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii<sup>(3)</sup>, które weszło w życie w dniu 16 czerwca 2011 r.
- (2) W odpowiedzi na wniosek złożony w Komisji przez Hiszpanię w dniu 28 lipca 2011 r. na podstawie załącznika VII część 1 pkt 7 akapit drugi Aktu przystąpienia z 2005 r. o stwierdzenie całkowitego zawieszenia artykułów 1–6 rozporządzenia (UE) nr 492/2011 w odniesieniu do pracowników rumuńskich w całej Hiszpanii i we wszystkich sektorach, Komisja upoważniła Hiszpanię decyzją 2011/503/UE<sup>(4)</sup> do ograniczenia swobodnego dostępu pracowników rumuńskich do hiszpańskiego rynku pracy do dnia 31 grudnia 2012 r., z zastrzeżeniem spełnienia pewnych warunków. Decyzja ta weszła w życie z dniem 12 sierpnia 2011 r.
- (3) Hiszpania zwróciła się do Komisji pismem z dnia 13 grudnia 2012 r. o przedłużenie zawieszenia art. 1–6 rozporządzenia (UE) nr 492/2011 w odniesieniu do pracowników rumuńskich do dnia 31 grudnia 2013 r.

- (4) Hiszpania uzasadnia swój wniosek faktem, że dwa powody, które były podstawą decyzji 2011/503/UE, nie zmieniły się: poważne zakłócenia na hiszpańskim rynku pracy, które wywierają wpływ na wszystkie regiony i sektory, a także sytuacja na rynku pracy obywateli rumuńskich zamieszkałych w Hiszpanii oraz ryzyko, że nieograniczony napływ pracowników rumuńskich mógłby zwiększyć presję na hiszpańskim rynku pracy.
- (5) Hiszpania przedstawia dane statystyczne wskazujące na to, że sytuacja gospodarcza i na rynku pracy uległa dalszemu pogorszeniu od połowy 2011 r., prowadząc do rekordowego poziomu bezrobocia i bezrobocia osób młodych oraz na to, że prognozy gospodarcze wskazują na spadek PKB w 2012 r. i 2013 r. i dalszy wzrost bezrobocia. Hiszpania twierdzi ponadto, że zakłócenia na hiszpańskim rynku pracy, które stanowią poważne zagrożenie dla poziomu zatrudnienia, są natury ogólnej i nie ograniczają się do poszczególnych regionów czy sektorów.
- (6) Hiszpania przedstawia dalsze dane statystyczne wskazujące, że liczba obywateli rumuńskich zamieszkałych w Hiszpanii nadal wzrasta (pomimo ograniczeń w swobodnym dostępie do rynku pracy dla pracowników rumuńskich) oraz że ich liczba we wrześniu 2012 r. wyniosła 913 405; że odsetek obywateli rumuńskich płacących składki w ramach systemu zabezpieczenia społecznego maleje; że liczba obywateli rumuńskich zarejestrowanych jako bezrobotni i osób otrzymujących świadczenia dla bezrobotnych jest stosunkowo wysoka, choć coraz niższa, a ich stopa bezrobocia jest wyższa od średniej. Hiszpania stwierdza, że obecna sytuacja na rynku pracy uniemożliwia jej przyjęcie napływu nowych pracowników rumuńskich.
- (7) Zgodnie z załącznikiem VII część 1 pkt 7 akapit drugi Aktu przystąpienia z 2005 r. państwo członkowskie może wystąpić do Komisji o stwierdzenie w ciągu dwóch tygodni całkowitego lub częściowego zawieszenia art. 1–6 rozporządzenia (UE) nr 492/2011 w danym regionie lub zawodzie.
- (8) Przeprowadzona w 2011 r. analiza dostępnych danych gospodarczych, które były podstawą decyzji 2011/503/UE, wykazała, że Hiszpania w istocie stała w obliczu poważnych zakłóceń na rynku pracy, których objawami były zdecydowanie najwyższa stopa bezrobocia w UE (według comiesięcznych danych Eurostatu na temat bezrobocia – 21,0 %, w zestawieniu ze średnią dla UE wynoszącą 9,4 % oraz 9,9 % w strefie euro w czerwcu 2011 r.), szczególnie dotkliwie bezrobocie osób młodych (45,7 % w czerwcu 2011 r.) oraz powolne ożywienie gospodarcze (dane Eurostatu wskazują, że wzrost PKB w pierwszym kwartale 2011 r. w porównaniu z poprzednim kwartałem wyniósł

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 157 z 21.6.2005, s. 203.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 257 z 19.10.1968, s. 2.

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 141 z 27.5.2011, s. 1.

<sup>(4)</sup> Dz.U. L 207 z 12.8.2011, s. 22.

- zaledwie 0,3 %, podczas gdy w UE i w strefie euro wynosił 0,8 %), dodatkowo utrudniane przez międzynarodowe zawirowania finansowe, które powodują, że od Hiszpanii żąda się kolejnych cięć budżetowych na rzecz konsolidacji fiskalnej, co może mieć dalszy krótkoterminowy niekorzystny wpływ na jej zdolność osiągnięcia wzrostu gospodarczego. Skutki spadku zatrudnienia miały charakter ogólny i dotknęły wszystkie regiony i wszystkie sektory produkcji. Dane z badań aktywności ekonomicznej ludności za okres między 2008 a 2010 r. również wykazały ogólny spadek poziomu zatrudnienia wynoszący 9 %, w sektorze budowlanym nawet 33 %, dotyczący wszystkie regiony i wynoszący od 6 % w Kraju Basków do 13 % w Walenckiej Wspólnocie Autonomicznej.
- (9) W związku z powyższym Komisja uznała, że Hiszpania przedstawiła dowody na to, że w państwie tym występują zakłócenia natury ogólnej na rynku pracy, które poważnie wpływają na poziom zatrudnienia we wszystkich regionach i wszystkich sektorach i które mogą się utrzymywać w najbliższej przyszłości.
- (10) Ponadto w wyniku analizy w 2011 r. Komisja ustaliła, że obywatele rumuńscy mieszkający w Hiszpanii byli w wysokim stopniu dotknięci bezrobociem, którego stopa wynosiła ponad 30 % (źródło: przeprowadzone przez Eurostat badanie aktywności ekonomicznej ludności, pierwszy kwartał 2011 r.). Napływ obywateli rumuńskich przybywających do Hiszpanii, pomimo pewnego spadku spowodowanego recesją gospodarczą, utrzymywał się na wysokim poziomie, mimo że popyt na pracę w Hiszpanii był niski. Liczba obywateli rumuńskich, mających zwykle miejsce pobytu w Hiszpanii, wzrosła z 388 000 w dniu 1 stycznia 2006 r. do 823 000 w dniu 1 stycznia 2010 r. (źródło: dane statystyczne Eurostatu na temat migracji).
- (11) Analiza dostępnych obecnie danych gospodarczych wskazuje, że zakłócenia rynku pracy w Hiszpanii są w dalszym ciągu poważne. Spowolnienie gospodarcze nadal wywiera większy wpływ na zatrudnienie w Hiszpanii niż w pozostałych państwach członkowskich, a z danych wynika, że tendencja stała się jeszcze bardziej widoczna w 2011 r. i w pierwszym kwartale 2012 r. W październiku 2012 r. stopa bezrobocia wynosiła około 26,2 %, w porównaniu z 21,3 % w czerwcu 2011 r., podczas gdy średnia w UE w październiku 2012 r. wynosiła 10,7 % (i 9,5 % w czerwcu 2011 r.). Ponadto stopa bezrobocia osób młodych jest dramatycznie wysoka – 55,9 % w październiku 2012 r. w porównaniu z unijną średnią wynoszącą 23,4 % (źródło: comiesięczne dane Eurostatu na temat bezrobocia).
- (12) Trudna sytuacja gospodarcza i wynikające z tego zakłócenia na rynku pracy prawdopodobnie utrzymają się. Według prognoz gospodarczych Komisji Europejskiej w 2012 i 2013 r. przewiduje się spadek PKB Hiszpanii (– 1,4 % w obu latach), a następnie nieznaczny wzrost w 2014 r. (+ 0,8 %), natomiast stopa bezrobocia ma w dalszym ciągu rosnąć i w 2013 r. osiągnąć poziom 26,6 % (a następnie spaść do 26,1 % w 2014 r.). Spadek zatrudnienia nadal oddziaływał na wszystkie sektory gospodarki. Między drugim kwartałem 2011 r. i trzecim kwartałem 2012 r. pracę w Hiszpanii straciło ok. 980 000 osób (lub – 5,4 %) (źródło: przeprowadzone przez Eurostat badanie aktywności ekonomicznej ludności).
- Największy spadek odnotowano w sektorze budownictwa (– 293 000 lub – 20,5 %), ale spadło również zatrudnienie w rolnictwie, przemyśle wytwórczym i sektorze usługowym. Ponadto wysokim poziomem bezrobocia dotknięte są wszystkie regiony (od 12,0 % w Kraju Basków do 30,4 % w Andaluzji w 2011 r., źródło: przeprowadzone przez Eurostat badanie aktywności ekonomicznej ludności), zakłócenia na rynku pracy nie są więc ograniczone do konkretnego regionu.
- (13) W związku z powyższym Komisja uznaje, że Hiszpania przedstawiła dowody na to, że w państwie tym w dalszym ciągu występują zakłócenia natury ogólnej na rynku pracy, które poważnie wpływają na poziom zatrudnienia we wszystkich regionach i wszystkich sektorach i które zapewne będą się utrzymywać w najbliższej przyszłości.
- (14) Ponadto przeprowadzona przez Komisję analiza wykazała, że odkąd Hiszpania przywróciła ograniczenia dostępu do rynku pracy dla pracowników rumuńskich, liczba obywateli rumuńskich w Hiszpanii co prawda nadal rośnie, jednak w wolniejszym tempie niż wcześniej: zgodnie z hiszpańskimi statystykami z zakresu migracji liczba ta wzrosła o 11 970 (lub +1,3 %) między dniem 30 września 2011 r. (901 435) a dniem 30 września 2012 r. (913 405) w porównaniu ze wzrostem o 83 975 (lub +10,3 %) w okresie od dnia 30 września 2010 r. (817 460) do dnia 30 września 2011 r. (901 435). Obywatele rumuńscy w Hiszpanii nadal są dotknięci bardzo wysokim bezrobociem: 36,4 % w trzecim kwartale 2012 r. (źródło: dane z przeprowadzonego przez Eurostat badania aktywności ekonomicznej ludności).
- (15) Istnieje zatem prawdopodobieństwo, że pełne stosowanie przepisów UE w zakresie swobodnego przepływu pracowników będzie nadal czynnikiem wywierającym rosnącą presję na hiszpańskim rynku pracy, ponieważ pozwalają one na nieograniczony napływ pracowników rumuńskich.
- (16) W celu unormowania sytuacji na hiszpańskim rynku pracy należy zatem upoważnić Hiszpanię do tymczasowego ograniczenia swobodnego dostępu pracowników rumuńskich do rynku pracy. Ponieważ ustalenia przejściowe zawarte w Akcie przystąpienia z 2005 r., które pozwalają na ograniczenie dostępu do rynku pracy obywateli rumuńskich, obejmujące klauzulę ochronną, są ograniczone w czasie do dnia 31 grudnia 2013 r., zezwolenie nie może wykraczać poza ten termin.
- (17) Ograniczenia w dostępie do rynku pracy stanowią odstępstwo od podstawowej zasady Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a mianowicie zasady swobodnego przepływu pracowników. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości środki takie należy interpretować i stosować wąsko.
- (18) W chwili obecnej należy utrzymać obowiązywanie ograniczeń w odniesieniu do zatrudnienia na całym terytorium Hiszpanii i we wszystkich sektorach ze względu na obecną specyficzną sytuację na hiszpańskim rynku pracy oraz możliwe przemieszczenia i inne potencjalne skutki uboczne w innych regionach i sektorach spowodowane przez selektywne ograniczenia. Zakres odstępstwa może jednak zostać ograniczony, jeżeli Komisja stwierdzi, że

odpowiednie szczegółowe dane, które stanowiły podstawę jego wprowadzenia, uległy zmianie lub że skutki odstępstwa okazują się bardziej restrykcyjne niż tego wymaga jego cel, zwłaszcza w odniesieniu do zatrudnienia wymagającego dyplomu szkoły wyższej lub równoważnych kwalifikacji.

- (19) Podobnie, nawet jeżeli obecnie uznaje się, że ograniczenia dopuszczone niniejszą decyzją powinny obowiązywać do końca okresu przejściowego, który upływa w dniu 31 grudnia 2013 r., by mogły wyrzucić przewidywany wpływ na hiszpański rynek pracy, okres ten może zostać skrócony, jeśli Komisja ustali, że odpowiednie szczegółowe dane, które stanowiły podstawę przyjęcia niniejszej decyzji, uległy zmianie lub że skutki decyzji okazują się bardziej restrykcyjne niż tego wymaga jej cel.
- (20) W związku z powyższym Hiszpania będzie zobowiązana do przedkładania Komisji co kwartał takich danych statystycznych, jakie będą wymagane do określenia zmian zachodzących na rynku pracy w podziale na sektory działalności i zawody. Pierwsze sprawozdanie kwartalne ma zostać przedstawione przed dniem 31 marca 2013 r.
- (21) Decyzję o upoważnieniu Hiszpanii do kontynuowania ograniczeń w swobodnym dostępie obywateli rumuńskich do hiszpańskiego rynku pracy podejmuje się ponadto pod pewnymi warunkami, aby zapewnić ściśle zawężenie tych ograniczeń do tego, co jest konieczne do osiągnięcia przewidywanego celu.
- (22) Nie należy zatem upoważniać do ponownego wprowadzenia ograniczeń w odniesieniu do obywateli rumuńskich i członków ich rodzin, którzy są już zatrudnieni na hiszpańskim rynku pracy, oraz w odniesieniu do tych obywateli rumuńskich i członków ich rodzin, którzy zostali zarejestrowani przez publiczne służby zatrudnienia w Hiszpanii jako bezrobotni przed dniem 22 lipca 2011 r., to jest dniem zgłoszenia przez Hiszpanię środków, o których mowa w motywie 1.
- (23) Należy również przestrzegać zasad regulujących ograniczenia w dostępie do rynku pracy określonych w załączniku VII część 1 Aktu przystąpienia z 2005 r., takich jak klauzula zawieszająca i zasada preferencji unijnej, o których mowa w tymże załączniku, część 1 pkt 14.
- (24) Prawo członków rodzin pracowników rumuńskich do podejmowania zatrudnienia w Hiszpanii powinno być regulowane z uwzględnieniem niezbędnych zmian przez załącznik VII część 1 pkt 8 Aktu przystąpienia z 2005 r.
- (25) Dopuszczone niniejszą decyzją ograniczenia praw dostępu obywateli rumuńskich i członków ich rodzin do hiszpańskiego rynku pracy są ściśle zawężone do zakresu niniejszej decyzji i nie mogą w żaden sposób wpływać na jakiegokolwiek inne prawa, z których obywatele rumuńscy i członkowie ich rodzin korzystają na mocy prawa Unii.
- (26) Do celów kontroli należy wprowadzić obowiązek przedstawiania Komisji szczegółowych danych na temat środków, które Hiszpania podejmuje na podstawie niniejszej decyzji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

#### Artykuł 1

Niniejszym upoważnia się Hiszpanię na warunkach określonych w art. 2–4 niniejszej decyzji do zawieszenia stosowania art. 1–6 rozporządzenia (UE) nr 492/2011 w odniesieniu do obywateli rumuńskich do dnia 31 grudnia 2013 r.

#### Artykuł 2

Bez uszczerbku dla środków wprowadzonych przez Hiszpanię w dniu 22 lipca 2011 r. na mocy załącznika VII część 1 pkt 7 akapit trzeci Aktu przystąpienia z 2005 r., niniejsza decyzja nie ma wpływu na obywateli rumuńskich i członków ich rodzin:

którzy byli zatrudnieni w Hiszpanii w dniu 12 sierpnia 2011 r., lub

którzy byli zarejestrowani jako bezrobotni przez publiczne służby zatrudnienia w Hiszpanii w dniu 12 sierpnia 2011 r.

#### Artykuł 3

Stosowanie niniejszej decyzji podlega, z uwzględnieniem niezbędnych zmian, warunkom dotyczącym postanowień przejściowych, określonym w załączniku VII część 1 Aktu przystąpienia z 2005 r.

#### Artykuł 4

Hiszpania wprowadza wszelkie niezbędne środki w celu dalszej dokładnej kontroli rozwoju wydarzeń na rynku pracy. Hiszpania przedkłada Komisji co kwartał dane statystyczne dokumentujące zmiany zachodzące na rynku pracy w podziale na sektory działalności i zawody. Pierwsze sprawozdanie kwartalne zostanie przedstawione przed dniem 31 marca 2013 r.

W przypadku jakiegokolwiek istotnej zmiany na rynku pracy Hiszpania niezwłocznie przedkłada Komisji i państwu członkowskim aktualizację odpowiednich szczegółowych danych, które dostarczyła w związku ze swym wnioskiem o wydanie decyzji Komisji oraz na podstawie których niniejsza decyzja zostaje podjęta.

#### Artykuł 5

Niniejsza decyzja może zostać zmieniona lub uchylona, w szczególności jeśli odpowiednie szczegółowe dane, o których mowa w art. 4 i które stanowiły podstawę jej przyjęcia, uległy zmianie lub jeżeli jej skutki okazują się bardziej restrykcyjne, niż tego wymaga jej cel.

#### Artykuł 6

Hiszpania przedstawia Komisji szczegółowe dane na temat środków, które wprowadziła na podstawie niniejszej decyzji, w ciągu dwóch miesięcy od jej otrzymania.

#### Artykuł 7

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 grudnia 2012 r.

W imieniu Komisji  
José Manuel BARROSO  
Przewodniczący